

CUNOAȘTEREA ȘTIINȚIFICĂ

ISSN 2821 – 8086, ISSN – L 2821 – 8086, Volumul 1, Numărul 1, Septembrie 2022

Platon: Biografia

Nicolae Sfetcu

Pentru a cita acest articol: Sfetcu, Nicolae (2022), Platon: Biografia, *Cunoașterea Științifică*, 1:1, 88-100, DOI: 10.58679/CS86928, <https://www.cunoasterea.ro/platon-biografia/>

Publicat online: 23.07.2022

ABONARE

© 2022 Nicolae Sfetcu. Responsabilitatea conținutului, interpretărilor și opiniilor exprimate revine exclusiv autorilor.

Platon: Biografia

Nicolae Sfetcu

Rezumat

Principala sursă biografică despre Platon, după mărturia neoplatonicului Simplicius, ar fi fost scrisă de discipolul Xenocrate, dar din păcate nu a ajuns la noi. Cea mai veche biografie a lui Platon care a ajuns până la noi, *De Platone et dogmate eius*, este a unui autor latin din secolul al II-lea, Apuleius. Toate celelalte biografii ale lui Platon au fost scrise la peste cinci sute de ani de la moartea sa. Istoricii greci Diogene (secolele II și III) este autorul unei serii de biografii ale filosofilor greci (*Viețile filosofilor*) în care face referire la viața lui Platon. Acesta ar fi scris și un elogiu funerar lui Platon. Alți biografi timpurii ai lui Platon sunt Olimpiodor cel Tânăr în secolul al VI-lea și o sursă anonimă. O sursă importantă despre viața lui Platon sunt chiar dialogurile sale filozofice, treisprezece scrisori (posibil false totuși, cu excepția poate a Scrisorilor VII și VIII), scrierile lui Aristotel, un fragment din *Istoria filozofilor* (Syntaxis ton philosophon) a epicureanului Philodemus de Gadara din secolul I î.e.n., scrierile anonime *Prolegomena* despre filozofia platoniană atribuite în mod tradițional lui Olimpiodor, Suda, secolul al X-lea și *Viața lui Dio* a lui Plutarh, secolul I-II.

Cuvinte cheie: Platon, biografie

CUNOAȘTEREA ȘTIINȚIFICĂ, Volumul 1, Numărul 1, Septembrie 2022, pp. 88-100

ISSN 2821 – 8086, ISSN – L 2821 – 8086

URL: <https://www.cunoasterea.ro/platon-biografia/>

© 2022 Nicolae Sfetcu. Responsabilitatea conținutului, interpretărilor și opiniilor exprimate revine exclusiv autorilor.

PLATON: BIOGRAFIA

Principala sursă biografică despre Platon, după mărturia neoplatonicului Simplicius (Aristotle 2021), ar fi fost scrisă de discipolul Xenocrate, dar din păcate nu a ajuns la noi. Cea mai veche biografie a lui Platon (Riginos 1976) care a ajuns până la noi, *De Platone et dogmate eius*, este a unui autor latin din secolul al II-lea, Apuleius (Apuleius 100d.Hr.). Toate celelalte biografii ale lui Platon au fost scrise la peste cinci sute de ani de la moartea sa. Istoricul grec Diogene (secolele II și III) este autorul unei serii de biografii ale filosofilor greci (*Viețile filosofilor*) în care face referire la viața lui Platon (Laertius 2018). Acesta ar fi scris și un elogiu funerar lui Platon. Alți biografi timpurii ai lui Platon sunt Olimpiodor cel Tânăr în secolul al VI-lea (Grotius 1826) (Filippi 2017, 5-12 (I)) și o sursă anonimă (Westermann 1964, 388–96). O sursă importantă despre viața lui Platon sunt chiar dialogurile sale filozofice, treisprezece scrisori (posibil false totuși, cu excepția poate a Scrisorilor VII și VIII), scrierile lui Aristotel, un fragment din *Istoria filozofilor* (*Syntaxis ton philosophon*) a epicureanului Philodemus de Gadara din secolul I î.e.n. (Dorandi 2016, 186–87), scrierile anonime *Prolegomena* despre filozofia platonică atribuite în mod tradițional lui Olimpiodor, *Suda*, secolul al X-lea (Adler 1967) și *Viața lui Dio* a lui Plutarh, secolul I-II (Boas 1948, 439-457 (57)) (Plutarch 102d.Hr.).

Apolodor din Atena, în *Cronologia*, datează nașterea lui Platon la a optzeci și opta Olimpiada, în a șaptea zi a lunii Targelion, respectiv la sfârșitul lui mai 428 î.e.n. (Laertius 2018, 26, 72) (Helios 1960) (Nails 2002)

Platon are origini aristocratice (Robin 1935). S-a născut la Atena. Tatăl său, Aristone, se spune că era unul din urmașii lui Codro (Filippi 2017) (Hutchins 1952), ultimul rege legendar al Atenei. Numele real al lui Platon a fost Aristocle, după numele bunicului său. Mama, Perictione (Platon și Brisson 2020), descindea din celebrul legiuitor Solon (Laertius 2018, 122 (III,1)) (Kirchner 1901, vol. I) (Guthrie și Guthrie 1986, vol. 4) Perictione este, de asemenea, vara primară al lui Critias și sora lui Charmides, doi dintre cei Treizeci de tirani ai Atenei în 404 î.e.n.

Conform lui Diogenes Laertius (Laertius 2018, vol. 3), Speusippus face referire în lucrarea *Banchetul funerar al lui Platon* la o legendă conform căreia Platon era de fapt fiul zeului Apollo și fratele lui Asclepius, „medic al trupului, așa cum este Platon al sufletului nemuritor” (Laertius 2018, vol. 1) (Guthrie și Guthrie 1986, vol. 4). Astfel, la fel ca în Biblie, mama lui Platon, Perictione, ar fi avut o viziune cu Apollo în urma căreia ar fi rămas însărcinată (Bazzarini 1837, vol. 5 p 912). Această versiune este contrazisă de autorul necunoscut al *Prolegomena* (Motta 2014, 126–28). Se pare că prin legenda cu Apollo, Speusippus, fiind fiul unei surori a lui Platon, a

încercat de fapt să promoveze mitul filosofului după moartea sa (Motta 2014), divinizarea lui Platon continuând în epoca neoplatonică conform lui Porfirie și Proclus. (Motta 2014, 61)

Platon a avut doi frați, Adimanto și Glaucone (Croiset 1922, 2), despre care vorbește în *Republica* (Plato și Jowett 1991, sec. Book 2, 368), și o soră, Potone, al cărei fiu, Speusippo, va fi elev și succesor a lui Platon, preluând conducerea Academiei din Atena la moartea lui Platon (Robin 1935) (Apuleius 100d.Hr.) (Laertius 2018). Mama lui Platon, după moartea tatălui său, se recăsătorește cu unchiul său matern, Pyrilampus, dând naștere unui fiu, Antifon, fratele vitreg al lui Platon (Guthrie și Guthrie 1986, vol. 4)

Numele de Platon i l-a dat profesorul său de gimnastică, Ariston, un luptător din Argos, datorită umerilor lui foarte lați (din grecescul *πλατύς*, *platýs*, care înseamnă „lat”). Seneca menționează semnificația numelui lui Platon: „Însuși numele lui i-a fost dat din cauza pieptului său lat” (Laertius 2018, vol. 3 p. 4). Alții iau în considerare aceeași etimologie a cuvântului, dar cu referire la lățimea frunții sale sau la măreția stilului său literar (Notopoulos 1939, 135–145) (Weischede 2021, vol. VI 58:29–30).

Platon practica pancrazio (un fel de luptă) și boxul. De asemenea, conform cu referirile lui Diogenes Laertius la Apuleius (Laertius 2018, vol. I, 2), Olympiodorus (Laertius 2018, vol. II, 3) și Eliano (Laertius 2018, vol. II, 30), Platon ar fi cultivat pictura și poezia, scriind ditirambe, versuri și tragedii care mai târziu îl vor ajuta în scrierea dialogurilor sale. Speusippo a lăudat intelectul acut și memoria prodigioasă pe care Platon le-a arătat când era copil, și dedicarea sa de a studia în adolescență (Tarán 1981, 236–37). Platon ar fi fost un elev al lui Teodor din Cirene, un discipol al lui Protagoras, al lui Socrate și al lui Theaetetus, care i-a predat matematica. Conform lui Plutarh (Plutarch 1892), Platon era versat în știința muzicală, fiind elevul lui Dracon și Metellos din Agrigento. A fost coleg de pregătire cu Isocrate, care era cu șase ani mai mare decât el (Laertius 2018, vol. III, 1).

Platon a avut strânse legături cu partidul oligarhic din acea vreme (Juignet 2015). El considera politica o datorie de onoare a fiecărui cetățean (Platon și Brisson 2020), dar a renunțat de timpuriu la viața politică, dezgustat de excesele și furia partidelor (Croiset 1922, 2).

„În tinerețe, mă simțeam într-adevăr la fel ca mulți în această situație: îmi imaginam că de îndată ce voi fi stăpân pe mine, voi merge direct să mă ocup de treburile comune ale orașului. Și așa am avut șansa să descopăr lucrurile orașului. Regimul din acea perioadă a fost într-adevăr obiectul unor critici virulente din partea celor mai mulți și a izbucnit o revoluție. [...] Și eu, văzând asta, și bărbații care erau implicați în politică, cu cât examinam mai în profunzime legile și obiceiurile pe măsură ce creșteam, cu atât mi se părea mai dificil să

administrez cu dreptate treburile orașului. Într-adevăr nu se putea face fără prieteni și asociați de încredere, și nu era ușor să găsim dintre cei pe care îi aveam la îndemână, pentru că orașul nostru nu mai era administrat după tradițiile și obiceiurile părinților noștri." (Plato 2021, 324)

Platon s-a inspirat din activitatea filosofică a unora dintre predecesorii săi, în special a lui Socrate, dar și Parmenide, Heraclit și Pitagora, pentru a-și dezvolta propria filosofie, care explorează majoritatea domeniilor importante, inclusiv metafizica, etica, estetica și politica. Împreună cu profesorul său Socrate și elevul său Aristotel, a pus bazele gândirii filosofice occidentale (Mondin 2022, vol. I, 139) (Whitehead 2010, 39) (Colli 2014, 13) (Hegel 1995, 154)

Pitagora și adepții săi au exercitat o influență puternică asupra lui Platon (Brisson și Fronterotta 2019). Aristotel, în *Metafizica*, afirmă că filosofia lui Platon urmează îndeaproape învățăturile pitagoreicilor (Aristotle 1991, vol. 1)(Aristotle 1991, cart. 1). Aceste influențe sunt confirmate ulterior de Cicero (Cicero 1886, 1, 17, 39) (McFarlane 1998), și Bertrand Russell în *Istoria filozofiei occidentale* (Russell 2013, 122–24). R. M. Hare afirmă că Platon a fost influențat de Pitagora în cel puțin trei puncte: *Republica* lui Platon se aseamănă cu comunitatea de gânditori pe care Pitagora o înființase la Croton; Platon ar fi preluat de la Pitagora ideea că matematica și, în general, gândirea abstractă este fundamentul filosofiei, științei și moralei, și amândoi au avut o abordare mistică a sufletului, posibil influențați de orfism (Taylor, Barnes, și Hare 1999, 103–189) (Russell 2013, 122–24).

Platon a murit în 347 sau 346 î.e.n., potrivit lui Seneca la vârsta de 81 de ani în aceeași zi în care s-a născut (Riginos 1976), fiind înmormântat la Academie. Neanthes susține că a murit la vârsta de 84 de ani (Benson 2008, sec. The Life of Plato of Athens).

Platon este considerat ca unul dintre cei mai importanți și influenți filosofi din istoria omenirii (Kraut 2017), fiind considerat unul dintre fondatorii religiei și spiritualității occidentale (Whitehead 2010). Filosofia dezvoltată de el, cunoscută sub numele de platonism, se bazează pe teoria Formelor cunoscută prin rațiune pură ca soluție la problema universalelor.

După cum a spus Ralph Waldo Emerson:

”În el [Platon] găsești ceea ce ai găsit deja la Homer, acum maturizat în gândire, poetul transformat în filosof, cu accente de înțelepciune muzicală mai înalte decât cele atinse de Homer; de parcă Homer ar fi tânărul și Platon omul finit; totuși, cu o nu mai mică siguranță a unui cântec îndrăzneț și perfect, când are grijă să îl folosească; și cu niște coarde de harpe luate dintr-un cer mai înalt. El conține viitorul, deși a ieșit din trecut. În Platon explorezi Europa modernă în cauzele ei și în sămânța ei, totul într-un gând pe care istoria Europei îl întruchipează sau va trebui încă să îl întruchipeze.” (Emerson 2007)

Alfred North Whitehead a susținut că „întreaga istorie a filosofiei occidentale nu este decât o serie de note secundare despre Platon” (Whitehead 2010)

Teofrast, vorbind despre filozofi, spunea despre Platon că a fost primul în faimă și geniu, fiind în același timp ultimul în cronologie.

Călătoriile lui Platon

Conform lui Plutarh (Plutarch 2018), Platon ar fi făcut o călătorie în Egipt (Obenga 2005, 101–21), despre care Diogenes Laertius scrie că: „La vârsta de douăzeci și opt de ani, după spusele lui Hermodor, el [Platon] s-a dus la Megara, la Euclid, însoțit de alți câțiva elevi ai lui Socrate” (Laertius 2018, cart. III, 6). Dar călătoriile sale în Egipt sunt controversate (Mathieu 2013, 24–106).

Platon, conform lui Diogenes Laertius (Laertius 2018, cart. III, 8) care relatează mărturia lui Aristoxenus, ar fi participat la trei expediții militare, în timpul Războiului Peloponezian, la Tanagra, Corint și Delio, din 409 î.e.n. până în 407 î.e.n. La Delio va primi și o recompensă pentru contribuția sa (Rees 1953, vol. 2, 74). În realitate, la bătălia de la Tanagra din anul 457 î.e.n. și Delio din 424 î.e.n. este imposibil ca Platon să fi luat parte, fiind născut în jurul anului 427 î.e.n. (Nails 2002) (Grote 1867, vol. 1). Dar Socrate ar fi luptat la Delio (Plato 1999, 29e), unde se spune că s-a remarcat (Plato 2003, 219e–20), deci este posibil să fi existat o suprapunere a celor două figuri (Boas 1948, 439–57).

În jurul anului 390 î.e.n., Platon a călătorit în Magna Grecia unde l-a cunoscut pe Pitagora Archita din Taranto (Cosenza 1977, 245).

În 388/387 î.e.n. s-a dus în Sicilia pentru a studia vulcanul Etna, conform lui Diogenes Laertius (Laertius 2018, cart. III, 18), Ateneu (Di Naucrati 2001, vol. I, 12) și Apuleius (Apuleius 100d.Hr., 1, IV).

A fost invitat de tiranul Dionisie I să vină la Siracuza, unde l-a cunoscut pe cumnatul tiranului, Dione, care a devenit unul dintre cei mai apropiați discipoli ai săi (Laertius 2018, cart. III, 46) (Plato 2021). Căzut în dizgrațiile lui Dionisie datorită discursurilor sale, fuge îmbarcându-se pe o navă condusă de spartanul Pollide (Plutarch 2018, 5, 3–7) (Laertius 2018, cart. III, 19).

Ajuns în Aegina, o insulă inamică a Atenei, a fost luat prizonier și înrobbit. A fost răscumpărat de către socraticul Annicerides din Cyrene (Laertius 2018, cart. III, 19, 20) (Sordi 1992, 83–91) (Amit 1973, 54–59)

PLATON: BIOGRAFIA

În 367-366 î.e.n Platon ajunge din nou la Siracuza unde preluase puterea Dionisie cel Tânăr, invitat de Dione pentru a pune în aplicare reformele politice propuse de Platon. Frațiunea tiranică se opune (Plutarch 2018) (Muccioli 1999, 201), ajungându-se în final la exilarea lui Dione. Platon mai rămâne o perioadă în Siracuza, în „speranța de a face tot binele posibil” (Bonacasa, Braccesi, și Miro 2002, 15), dar la izbucnirea unui conflict de război pleacă din Sicilia cu promisiunea lui Dionisie al II-lea că la terminarea războiului îi va rechema pe el și pe Dione (Plato 2021, 338a).

În 361 î.e.n. călătorește pentru ultima dată în Sicilia, dar încercările lui Platon de a-l apăra pe Dione duc la ruperea relațiilor cu tiranul, fiind alungat din acropolă și transferat în casa lui Arhedem (Plato 2021, 348a-e; 349a-e).

”Eu, cetățean atenian, prieten cu Dio, aliatul lui, am fost la tiran pentru a schimba o relație de ostilitate în prietenie; Am luptat împotriva calomniilor, dar am fost învins de ei. Cu toate acestea, pe cât de mult Dionisie cu onoruri și bogății a încercat să mă tragă de partea lui pentru a mă folosi ca dovadă a legitimității exilului lui Dio, în acest sens el a eșuat lamentabil.” (Plato 2021, 333d)

În 360 î.e.n. reușește să părăsească Sicilia cu ajutorul lui Archita și a pitagoreicilor din Taranto. Ajunge la Olympia unde îl întâlnește pentru ultima oară pe Dione. Acesta a reușit în 357 î.e.n. să preia puterea în Siracuza, dar a fost ucis trei ani mai târziu (Laertius 2018).

În ultimii treisprezece ani ai vieții sale, între 360 și 347, Platon nu pare să mai fi părăsit Atena.

Socrate

Platon i-a frecventat pe heracliteanul Cratylus și parmenideanul Hermogene, dar nu este sigur dacă informația este reală sau doar se dorește astfel să se justifice doctrina sa ulterioară, influențată de ideile celor doi mari predecesori ai săi, Heraclit și Parmenide, pe care îi considera fondatorii autentici ai filosofiei.

Conform lui Elien Sofistul, Platon l-a cunoscut pe Socrate în jurul anului 407 î.e.n., când acesta l-ar fi convins să se dedice filosofiei, Platon distrugându-și toate lucrările artistice (Elien 1772, cart. II, 30).

Întâlnirea lui Platon cu Socrate a fost fundamentală. După perioada guvernului oligarhic și pro-spartan al celor Treizeci de Tirani care includea și pe unchiul lui Platon, Critias, Socrate a fost acuzat de noul guvern democratic de impietate și corupție a tinerilor și condamnat la moarte în

anul 399 î.e.n. În *Apărarea lui Socrate* Platon descrie procesul în care el a acționat ca apărător al lui Socrate, denunțând falsitatea acuzațiilor, apelând la mai mulți martori, inclusiv „Adimanto, fiul lui Aristone, al cărui frate este Platon, prezent aici”. (Plato 1999, 34a) Dar Platon nu a fost prezent în ultimele ore ale vieții lui Socrate. (Plato 1993, 59b) (Epictetus 1928, cart. I, 8, 13) Se presupune că astfel Platon dorește poate să afirme că dialogul nu va fi o cronică oportunistă a morții lui Socrate ci o reconstrucție literară în conformitate cu spiritul dialogic al maestrului (Plato 1993, 200), sau că nu vrea să se compromită împărtășind acuzația de ateism care a dus la moartea lui Socrate.

În cinci dialoguri Platon prefigurează procesul: *Theaetetus* (Plato et al. 1992), *Euthyphro* (Plato 2020c) (Plato 1999, 33d–34a), *Meno* (Plato 1999, 38b) (Plato 2020b), *Gorgias* (Plato 1864) (Plato 1993, 59b), și *Republica* (Plato și Jowett 1991) (Plato et al. 1992, 210d). Procesul lui Socrate este abordat de Platon în dialogurile *Apărarea lui Socrate* (discursul de apărare a lui Socrate) (Gaiser 1980), și în *Criton* (Plato 2020a) (Aristotle 1991, 987b) și *Fedru* (Plato 1993) (Ryle 1931, 119–124) (după condamnarea la moarte a lui Socrate). Singurul pasaj în care Platon vorbește despre Socrate în nume propriu este *Scrisoarea VII*, a cărei autenticitate este în general admisă:

„Printre altele, Socrate, prietenul meu, care era mai în vârstă decât mine și despre care cred că nu mi-ar fi rușine să spun că a fost cel mai neprihănit om din acele vremuri, ei [Cei Treizeci] au trimis împreună cu alții să caute un cetățean, să-l aducă cu forța, cu scopul de a-l omorî, cu scopul evident de a-l face complice la acțiunile lor, de bunăvoie sau cu forța; dar a refuzat să se supună și a preferat să riște să îndure totul, decât să fie asociat cu faptele lor nelegiuite.” (Plato 2021, 27)

Aristotel atribuie lui Socrate o doctrină diferită cu privire la Forme (prin investigarea lumii naturale) față de cea a lui Platon (care există dincolo și în afara intervalului obișnuit al înțelegerii umane) (McPherran 1999, 268) Dar în dialogurile lui Platon, Socrate pare să susțină ideile lui Platon.

C. D. C. Reeve (Plato și Reeve 2004) evidențiază câteva teze pozitive dezvoltate de Socrate în dialogurile lui Platon, constituite în un fel de intelectualism etic (*technê*) conform căruia pentru a fi virtuoși și fericiți este suficientă o cunoaștere expertă: doctrina unității virtuților: virtuțile (dreptatea, evlavia, curajul, etc.) sunt toate identice cu înțelepciunea sau cunoașterea și concepute ca un tip de meșteșug (*technê*) sau expertiză; posesia acestei cunoașteri este necesară și suficientă pentru fericire (Plato 2020a, 48b) (Plato 1864, 470e); și nimeni nu acționează niciodată contrar a ceea ce știe sau crede că este mai bine, astfel încât slăbiciunea voinței este imposibilă (Plato 2008, 352a–59).

În *Apărarea*, Socrate descrie natura activității sale filozofice din Atena:

”Nu voi înceta niciodată să practic filosofia și să te îndemn și să elucidez adevărul pentru toți cei pe care îi întâlnesc. Voi continua să spun, în felul meu obișnuit, foarte bunul meu prieten, ești un atenian și aparții unui oraș care este cel mai mare și mai faimos din lume pentru înțelepciunea și puterea sa. Nu ți-e rușine că îți dedici atenția pentru a dobândi cât mai mulți bani posibil și, în mod similar, cu reputație și onoare, și nu dai nicio atenție sau gândire adevărului și înțelegerii și perfecțiunii sufletului tău? ... Îmi petrec tot timpul încercând să vă conving, tineri și bătrâni, să vă ocupați cu prioritate și în principal nu pentru trupurile voastre și nici pentru bunurile voastre, ci pentru cea mai înaltă bunăstare a sufletelor voastre.” (Plato 1999, 29d–30b)

Conform lui Brickhouse și Smith, „Socrate, așa cum îl descrie Platon, nu este deloc un profesor; el este un căutător de înțelepciune morală care îi determină pe alții să se angajeze în aceeași căutare” (Brickhouse și Smith 1997, 4).

Academia

În 387 î.e.n., Platon a cumpărat la Atena un parc dedicat lui Academo (Thucydides și Crawley 2006, cart. ii:34), pe locul unde Cimon urma să închidă incinta cu un zid (Plutarch 2018, cart. xiii:7). Acolo a fondat o școală pe care a numit-o Academia, în onoarea aceluia eroului, și a consacrat-o lui Apollo și Muzelor. Zona în care se găsea Academia a fost agrementată cu plantații orientale și de măslini (Plutarch 2018, cart. xiii:13).

Academia lui Platon era o comuniune de cunoaștere în care se desfășurau exerciții de gimnastică și activități culturale, adesea cu invitați, și se predau științele exacte pregătind studiul filosofiei atât în sine, cât și în aplicațiile ei politice. Motto-ul Academiei, care evidențiază faptul că geometria era o preocupare fundamentală, a fost: „Să nu intre nimeni aici dacă nu este geometru” (Saffrey 1968, 67–68).

Majoritatea participanților făceau parte din aristocrație (Kalligas 2020, 76) (Barnes și Barnes 2000, 31), și, deși Platon nu a perceput taxe de participare (Mueller 2000, 170) (Nails 2002) (Kalligas 2020), fiecare membru trebuia să se întrețină singur. Au existat și două femei care au studiat cu Platon la Academie, Axiothea din Phlius și Lasthenia din Mantinea (Craig 1998).

Bazându-se pe prelegerile lui Platon despre Bine și dialectică, (Zeyl 1997, 2) predarea se desfășura prin dezbateri cu ucenicii, conduse de Platon sau de către ucenicii mai mari, și prelegeri susținute de personalități ilustre care treceau prin Atena. Unii cercetători consideră că programa Academiei semăna mult cu cea discutată în *Republica* lui Platon. (Mueller 2000, 170–71)

Academia lui Platon a fost o școală pentru multe ilustre personalități ale vremii (Guthrie și Guthrie 1986, 23) (Hornblower, Spawforth, și Eidinow 2012) Cel mai cunoscut ucenic este Aristotel, care a studiat aici între 367–347 î.e.n. înainte de a-și fonda propria școală, Liceul, dar și alții, precum:

- Teofrast, până în 348 î.e.n.;
- Pamphile, care va fi stăpânul lui Epicur;
- Filip de Oponte, redactor la *Legi* și posibil autorul lui *Epinomis*;
- Aminta din Heraclea, împotriva căruia va scrie Ariston din Chios;
- Chion; Aeschine; Hiperidă; Hermodor din Siracuza; Focion; Demostene (Aulu-Gelle și Verger 2021, cap. XIII); Calipus din Atena; Eudoxus din Cnidus; Hestiae din Perinth; Heraclides din Pont, Speusippus, Xenocrates, Menechmus, Menedemus din Eretria; Eufraios din Eubeea; Leon din Atena și Leon Academicul;
- Echecrate, care a fost mai întâi pitagoreean;
- Hermias de Atarneus, viitor protector al lui Aristotel ostracizat;
- Python și Heraclides, cetățeni ai lui Enos, consilieri și asasini ai lui Cotys I în 359 î.e.n., ambii cetățeni ai lui Enos, oraș grecesc situat pe coasta Traciei (Aristotle 2013, cart. V, X, 1311 b 21) (Laertius 2018, cart. III, 46);
- Aristonymos, legiuitor al Megalopolei, în Arcadia;
- Theodecte din Phaselis, poet tragic;
- și două femei: Axiothea din Phlius și Lasthenia din Mantinea.

După moartea lui Platon, conducerea Academiei a fost preluată de nepotul său Speusippo. Academia platoniciană a fost distrusă de dictatorul roman Sulla în 86 î.e.n. (Lindberg 2008, 70) și va fi închisă temporar după moartea lui Filon din Larisa în anul 83 î.e.n. Școala va supraviețui până în anul 529 (Platon și Brisson 2020, XII), când a fost închisă definitiv de către Iustinian după diverse perioade de întreruperi alternante ale activității.

Au fost trei perioade în istoria Academiei: Academia Veche, Academia de Mijloc și Noua Academie. Principalele figuri din Vechea Academie au fost Speusippus (nepotul lui Platon), care i-a succedat ca șef al școlii (până în 339 î.e.n.) și Xenocrates (până în 313 î.e.n.). Ambii au căutat să fuzioneze speculațiile pitagoreice asupra numerelor cu teoria formelor a lui Platon.

Bibliografie

- Adler, Ada. 1967. *Suidae lexicon*. In aedibus B.G. Teubneri.
- Amit, M. 1973. *Great and small poleis : a study in the relations between the great powers and the small cities in Ancient Greece*. Latomus.
- Apuleius, Lucius. 100d.Hr. „De Platone et eius dogmate”. 200 100d.Hr. https://la.wikisource.org/wiki/De_Platone_et_eius_dogmate.
- Aristotle. 1991. „The Metaphysics”. 1991. <https://www.amazon.com/Metaphysics-Great-Books-Philosophy/dp/0879756713>.
- . 2013. *Aristotle’s „Politics”: Second Edition*. University of Chicago Press.
- . 2021. *On the Heavens*. Beyond Books Hub.
- Aulu-Gelle, și Victor Verger. 2021. *Les Nuits Attiques. Tome 3*. HACHETTE LIVRE.
- Barnes, Jonathan, și Professor of Ancient Philosophy Jonathan Barnes. 2000. *Aristotle: A Very Short Introduction*. OUP Oxford.
- Bazzarini, Antonio. 1837. *Dizionario enciclopedico delle scienze, lettere ed arti: D-MAR. SUP.!* Company’ tipi di Francesco Andreola.
- Benson, Hugh H. 2008. *A Companion to Plato*. John Wiley & Sons.
- Boas, George. 1948. „Fact and Legend in the Biography of Plato”. *The Philosophical Review* 57 (5): 439–57. <https://doi.org/10.2307/2181715>.
- Bonacasa, Nicola, Lorenzo Braccisi, și Ernesto De Miro. 2002. *La Sicilia dei due Dionisi: atti della Settimana di studio, Agrigento, 24-28 febbraio 1999*. L’ERMA di BRETSCHNEIDER.
- Brickhouse, Thomas C., și Nicholas D. Smith. 1997. „Socrates and the Unity of the Virtues”. *The Journal of Ethics* 1 (4): 311–24. <https://doi.org/10.1023/A:1009710215472>.
- Brisson, Luc, și Francesco Fronterotta. 2019. *Lire Platon*. Presses universitaires de France.
- Cicero, Marcus Tullius. 1886. *Tusculan Disputations ...* Little, Brown.
- Colli, Giorgio. 2014. *La nascita della filosofia*. Adelphi Edizioni spa.
- Cosenza, Paolo. 1977. *L’incommensurabile nell’evoluzione filosofica di Platone*. Il Tripode.
- Craig, Edward, ed. 1998. *Routledge Encyclopedia of Philosophy*. London ; New York: Routledge.
- Croiset, Maurice. 1922. „Platon: Oeuvres Complètes. Tome I: Introduction-Hippias Mineur-Alcibiade -Apologie de Socrate-Euthyphron-CritonPlaton: Oeuvres Completes. Tome I: Introduction-Hippias Mineur-Alcibiade -Apologie de Socrate-Euthyphron-Criton”. *Journal of Hellenic Studies* 42: 283. <https://doi.org/10.2307/625914>.
- Di Naucrati, Ateneo. 2001. „I Deipnosofisti – I dotti a banchetto. – Salerno Editrice | Editrice Antenore”. 2001. <https://www.salernoeditrice.it/prodotto/i-deipnosofisti-i-dotti-a-banchetto/>.
- Dorandi, Tiziano. 2016. *Filodemo, storia dei filosofi: La stoà da Zenone a Panezio (PHerc. 1018)*. Edizione, traduzione e commento. BRILL.
- Elien, Claude. 1772. *Histoires diverses d’Elien, traduites du grec, avec des remarques par B.-J. Dacier*. chez Moutard.

- Emerson, Ralph Waldo. 2007. *Realizzare la vita*. Saonara (PD): Il Prato.
- Epictetus. 1928. *The Discourses as Reported by Arrian; the Manual, and Fragments*. William Heinemann.
- Filippi, Francesca. 2017. *Olimpiodoro d'Alessandria: tutti i commentari a Platone: introduzione, traduzione, testo greco a fronte e note*. Academia Verlag.
- Gaiser, Konrad. 1980. „Plato's Enigmatic Lecture «On the Good»”. *Phronesis* 25 (1–2): 5–37. <https://doi.org/10.1163/156852880X00025>.
- Grote, George. 1867. *Plato: And the Other Companions of Sokrates*. J. Murray.
- Grotius, Hugo. 1826. *Biografia universale antica e moderna ossia Storia per alfabeto della vita pubblica e privata di tutte le persone che si distinsero per opere, azioni, talenti, virtù e delitti. Opera affatto nuova compilata in Francia da una: 26*. presso Gio. Battista Missiaglia.
- Guthrie, W. K. C., și William Keith Chambers Guthrie. 1986. *A History of Greek Philosophy: Volume 4, Plato: The Man and His Dialogues: Earlier Period*. Cambridge University Press.
- Hegel, Georg Wilhelm Friedrich. 1995. *Lectures on the History of Philosophy: Greek Philosophy to Plato*. U of Nebraska Press.
- Helios. 1960. „The Newer Encyclopedic Dictionary of Helios Vintage Antique | Etsy Romania”. 1960. https://www.etsy.com/listing/751573972/the-newer-encyclopedic-dictionary-of?utm_source=OpenGraph&utm_medium=PageTools&utm_campaign=Share.
- Hornblower, Simon, Antony Spawforth, și Esther Eidinow. 2012. *The Oxford Classical Dictionary*. OUP Oxford.
- Hutchins, Robert Maynard. 1952. *Great Books of the Western World: Plato*. W. Benton.
- Juignet, Patrick. 2015. „Platon et les régimes politiques”. 2015. <https://philosciences.com/philosophie-et-societe/economie-politique-societe/153-regimes-politiques-platon>.
- Kalligas, Paulos. 2020. *Plato's Academy: Its Workings and Its History*. <https://doi.org/10.1017/9781108554664>.
- Kirchner, Johannes Ernst. 1901. *Prosopographia Attica*. Berolini G. Reimer. <http://archive.org/details/prosopographiaat02kirc>.
- Kraut, Richard. 2017. „Plato”. În *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*, ediție de Edward N. Zalta, Fall 2017. Metaphysics Research Lab, Stanford University. <https://plato.stanford.edu/archives/fall2017/entries/plato/>.
- Laertius, Diogenes. 2018. *Lives of the Eminent Philosophers: By Diogenes Laertius*. Oxford University Press.
- Lindberg, David C. 2008. *The Beginnings of Western Science: The European Scientific Tradition in Philosophical, Religious, and Institutional Context, Prehistory to A.D. 1450, Second Edition*. Chicago, IL: University of Chicago Press. <https://press.uchicago.edu/ucp/books/book/chicago/B/bo5550077.html>.
- Mathieu, Frédéric. 2013. *Platon, l'Égypte et la question de l'âme*.
- McFarlane, Thomas J. 1998. „Plato's Parmenides”. 1998. <http://www.integralscience.org/platoparmenides.html>.
- McPherran, Mark L. 1999. *The Religion of Socrates*. 1st edition. University Park, Pa: Penn State University Press.

- Mondin, Battista. 2022. „Storia della metafisica. Nuova ediz.. Vol. 1: Dalle origini al Neoplatonism”. 2022. <https://www.ibs.it/storia-della-metafisica-nuova-ediz-libro-battista-mondin/e/9788855450263?inventoryId=342524196>.
- Motta, Anna. 2014. *Prolegomeni alla filosofia di Platone*. Armando Editore.
- Muccioli, Federicomaria. 1999. *Dionisio II: storia e tradizione letteraria*. CLUEB.
- Mueller, Ian. 2000. „Mathematical Method and Philosophical Truth”. *Filozofski Vestnik* 21 (1): 131–55.
- Nails, Debra. 2002. *The People of Plato*. Hackett Publishing.
- Notopoulos, James A. 1939. „The Name of Plato”. *Classical Philology* 34 (2): 135–45. <https://doi.org/10.1086/362227>.
- Obenga, Théophile. 2005. „L’Égypte, la Grèce et l’école d’Alexandrie”. 2005. https://www.editions-harmattan.fr/index_harmattan.asp?navig=catalogue&obj=livre&razSqlClone=1&no=20413.
- Plato. 1864. *Plato’s Gorgias*. Bell.
- . 1993. *Phaedo*. Cambridge University Press.
- . 1999. *Apology*. Traducere de Benjamin Jowett. <https://www.gutenberg.org/ebooks/1656>.
- . 2003. *The Symposium*. Penguin Publishing Group.
- . 2008. *Plato: Protagoras*. Cambridge University Press.
- . 2020a. *Plato’s Crito*. Lindhardt og Ringhof.
- . 2020b. *Plato’s Meno*. Lindhardt og Ringhof.
- . 2020c. *Plato’s Euthyphro*. Lindhardt og Ringhof.
- . 2021. *Epistles - Seventh Letter*. Good Press.
- Plato, și Benjamin Jowett. 1991. *The Republic: The Complete and Unabridged Jowett Translation*. Vintage Books.
- Plato, și C. D. C. Reeve. 2004. „Republic (Reeve Edition)”. 2004. <https://www.hackettpublishing.com/republic>.
- Plato, Bernard Williams, M. J. Levett, și Myles Burnyeat. 1992. *Theaetetus*. Hackett Publishing.
- Platon, și Luc Brisson. 2020. *Platon, Œuvres complètes*. Flammarion.
- Plutarch. 102d.Hr. „Lives of the Noble Grecians and Romans”. 102d.Hr. <https://ebooks.adelaide.edu.au/p/plutarch/lives/>.
- . 1892. *Plutarch Concerning Music*. Cornell University.
- . 2018. *Parallel Lives*. e-artnow.
- Rees, D. A. 1953. „Die Schule Des Aristoteles. By F. Wehrli. Vol. II Aristoxenos. Basle: Benno Schwabe, 1945. Pp. 88. Vol. IV, Demetrios von Phaleron. Pp. 89, 1949. Vol. V, Straton von Lampsakos. Pp. 83, 1950.” *The Journal of Hellenic Studies* 73 (noiembrie): 160–61. <https://doi.org/10.2307/628280>.
- Riginos, Alice Swift. 1976. *Platonica: The Anecdotes Concerning the Life and Writings of Plato*. E. J. Brill.
- Robin, Léon. 1935. *Platon*. Librairie Félix Alcan.
- Russell, Bertrand. 2013. *History of Western Philosophy: Collectors Edition*. Routledge.
- Ryle, Gilbert, ed. 1931. *Proceedings of the Seventh International Congress of Philosophy, held at Oxford, England, September 1-6, 1930*. London: H. Milford.
- Saffrey, Henri-Dominique. 1968. „Ἀγεωμέτρητος μηδεὶς εἰσὶτω. Une inscription légendaire”. *Revue des Études Grecques* 81 (384): 67–87. <https://doi.org/10.3406/reg.1968.1013>.
- Sordi, Marta. 1992. *La „dynasteia” in occidente: (Studi su Dionigi I)*. Editoriale Programma.

- Tarán, Leonardo. 1981. *Speusippus of Athens: A Critical Study With a Collection of the Related Texts and Commentary*. BRILL.
- Taylor, C. C. W., Jonathan Barnes, și R. M. Hare. 1999. *Greek Philosophers*. Oxford University Press.
- Thucydides, și Richard Crawley. 2006. *History of the Peloponnesian War*. Middlesex, U.K.: Echo Library.
- Weischede, Michael. 2021. *Seneca - Epistulae morales ad Lucilium - Liber VI Epistulae LIII-LXII: Latein/Deutsch*. BoD – Books on Demand.
- Westermann, Anton. 1964. *Biographoi. Vitarum scriptores graeci minores*. Hakkert.
- Whitehead, Alfred North. 2010. *Process and Reality*. Simon and Schuster.
- Zeyl, Donald J. 1997. *Encyclopedia of Classical Philosophy*. Westport, Conn: Greenwood.